

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering:	20 april 2023
Agendapunt:	Agenda Duurzaam Alkmaar
Commissie:	Ruimte
Portefeuillehouder:	mw. N.F. Mulder (Duurzaamheid)
Relatie met andere portefeuillehouder(s):	R.G. te Beest (Economie) G.M. van Iterson Scholten (Ruimtelijke Ordening) A.G.W. Jongenelen (Groen in de stad) J.C. Hagens (Milieu en afval)

Onderwerp: Agenda Duurzaam Alkmaar

Voorgesteld besluit

1. Het beleid en uitvoering van de ambities op het gebied van duurzaamheid een impuls te geven;
2. Daartoe de Agenda Duurzaam Alkmaar vast te stellen.

Samenvatting

In het Alkmaars Coalitieakkoord is een groot aantal maatregelen opgenomen om de stad te verduurzamen. De Agenda Duurzaam Alkmaar is de concrete uitwerking daarvan. De Agenda geeft gezicht aan de duurzame ambities in 5 thema's: 1) energietransitie, 2) mobiliteit, 3) klimaatadaptatie en biodiversiteit, 4) circulaire economie. Het verduurzamen van de eigen organisatie heeft speciale aandacht en vormt het 5^e thema. Per thema wordt vindt er nadere uitwerking plaats. Deze uitwerkingen hebben de vorm van:

- Aanvullend beleid waarin de koers en doelstellingen voor een specifiek thema, of onderdeel daarvan, wordt uitgewerkt.
- Tweejaarlijks uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma geeft inzicht in prioritering, planning en budgettering van acties;

Raadsleden hebben tijdens de bijeenkomst op 30 november input geleverd voor de inhoud van de agenda.

Dit voorstel staat in relatie tot coalitieakkoord & programmabegroting

Argumenten

1.1 De Agenda Duurzaam Alkmaar (ADA) stimuleert de uitvoering van de ambities uit het coalitieakkoord

Het Alkmaars Coalitieakkoord 2022-2026 geeft een impuls aan de uitvoering van de duurzame ambities van Alkmaar. De ADA speelt daarop in. De agenda kent een thematische opzet gericht op het terugbrengen van de CO₂-uitstoot, het inspelen op de klimaatverandering en het circulair omgaan met grondstoffen. Met de focus op thema's wordt het beleid geïntensiveerd en krijgt de uitvoering een gezicht naar buiten.

1.2 De CO2-uitstoot wordt aangepakt en ingespeeld wordt op de gevolgen van de klimaatverandering

De noodzaak van deze opgaven is vrijwel dagelijks in het nieuws. Steeds meer middelen worden door partijen beschikbaar gesteld om de klimaatproblematiek het hoofd te bieden. De ADA coördineert op een integrale wijze de aanpak van de problematiek en de inzet van middelen die beschikbaar komen.

2.1 De ADA nodigt partners uit en geeft duidelijkheid aan de rol van de gemeente

Veel partijen zijn werkzaam op het gebied van energie, klimaatadaptatie en circulariteit. De Alkmaarse agenda nodigt uit en markeert de eigen rol en invloed van de gemeente. De agenda versterkt de energie en doorzettingskracht die al aanwezig zijn in de samenleving. Aan de hand van de agenda brengt de gemeente deze partijen bij elkaar. De samenwerking aan de agenda met partners uit de stad (bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen), stimuleert een breed maatschappelijk draagvlak voor de inzet op duurzaamheid.

2.2 De agenda geeft richting aan toekomstig beleid en uitvoering

De afgelopen jaren kende al een grote inzet op het gebied van duurzaamheid. Om de duurzaamheidsambities uit het coalitieakkoord waar te kunnen maken is versnelling en opschaling nodig. De voorliggende agenda vormt het vertrekpunt. Van hieruit wordt richting gegeven aan de duurzame ambities in 5 thema's: 1) energietransitie, 2) mobiliteit, 3) klimaatadaptatie en biodiversiteit, 4) circulaire economie. Het verduurzamen van de eigen organisatie heeft speciale aandacht en vormt het 5^e thema. Samen met de daaruit volgende nadere uitwerkingen, fungeert de agenda als een beleidskader op het gebied van duurzaamheid. Deze uitwerkingen hebben de vorm van:

- Aanvullend beleid waarin de koers en doelstellingen voor een specifiek thema, of onderdeel daarvan, wordt uitgewerkt;
- Tweejaarlijks uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma geeft inzicht in prioritering, planning en budgettering van acties.

2.3 De agenda kent een breed maatschappelijk draagvlak

Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst op 30 november 2022 hebben raadsleden input geleverd en zijn vragen beantwoord. Stakeholders op lokaal en provinciaal niveau zijn geconsulteerd over doelstellingen, voorwaarden en uitvoering van de agenda

Kanttelingen en alternatieven

2.1 De beschikbare (financiële) middelen en het wettelijk instrumentarium zijn nog niet compleet

De verduurzaming van de samenleving vraagt grote investeringen. Investerings die zich weliswaar (voor een groot deel) terugverdienen, maar niet direct beschikbaar zijn. Vanuit het Klimaatakkoord komen komende jaren veel middelen beschikbaar. Ook de provincie ondersteunt de gemeente in de ambities. De definitieve rekensom is echter nog niet gemaakt.

Het wettelijk instrumentarium voor de uitvoering van de verduurzaming is nog in ontwikkeling. Er is een nieuwe Energiewet in voorbereiding waarbij allerlei verschillende wetten worden geïntegreerd. Op dit moment zijn de Electriciteitswet, Warmtewet en Gaswet nog van toepassing. Belangrijkste onderdeel in dit kader is het vervallen van de gasaansluitplicht.

2.2 Een adequate energie-infrastructuur is van belang om de duurzame ambities uit te voeren.

Alkmaar en de provincie kampen echter met congestie op het elektriciteitsnetwerk. Verwachting is dat dit tot ca. 2026 zal duren. Nieuwe grootschalige duurzaam opgewekte energie kan niet zondermeer aan het net worden teruggeleverd. Innovatieve oplossingen zijn nodig. Ook de kleinverbruiker kan in de toekomst met congestie te maken krijgen. De komende jaren zijn

grootschalige aanpassingen van het elektriciteitsnetwerk noodzakelijk. Dit is nodig vanwege de groei en de elektrificatie van de energievoorzieningen in en om de woning.

In de ADA worden deze uitdagingen opgepakt. Zowel op lokaal als op regionaal en provinciaal niveau. Alkmaar participeert in de provinciale taskforce energie-infrastructuur en de werkgroepen die daaraan zijn verbonden.

2.3 De ADA moet jaarlijks zijn vertaling krijgen in uitvoeringsplannen

De ADA is een weergave van de visie en ambities van de gemeente op het gebied van duurzaamheid. Jaarlijks worden uitvoeringsplannen opgesteld met daarin opgenomen concrete acties, prioritering en budget.

2.4 Voor de uitvoering is de gemeente afhankelijk van externe partners

Het realiseren van de ambities in ADA kan de gemeente niet alleen, de gemeente is deels afhankelijk van externe stakeholders en particulieren. De uitvoering van de agenda wordt voorzien van een organisatiestructuur met een netwerk van partners op het gebied van duurzaamheid. Ook de communicatie wordt geïntensiveerd om bij te dragen aan het informeren en stimuleren van acties op het gebied van duurzaamheid.

Financiële aspecten

In de Agenda Duurzaam Alkmaar is geen financiële paragraaf toegevoegd. De financiële uitwerking moet namelijk nog plaatsvinden. Dat gebeurt bij het opstellen van de uitvoeringsprogramma's per thema. In de begroting 2023 en het uitvoeringsprogramma zijn al budgetten en kredieten opgenomen voor diverse aspecten van de Agenda. Deze budgetten staan op het product 56 van het thema 5.1 Leefomgeving. Deze worden daar per thema verder uitgesplitst. De werkzaamheden worden gedekt uit deze budgetten. Het is de verwachting dat het Rijk via het gemeentefonds in de toekomst meer budgetten gaat toekennen. Er is bijvoorbeeld al een concrete aankondiging geweest voor de aankomende meicirculaire. Bij het beschikbaar komen van extra budgetten kunnen de werkzaamheden worden uitgebreid.

Vervolg en communicatie

De Agenda Duurzaam Alkmaar wordt opgavegericht opgepakt. Per thema wordt er een uitvoeringsprogramma opgesteld met concrete acties en budget per jaar. De prioritering van acties vindt daar plaats. De voortgang en de effecten van de uitvoeringsprogramma's wordt gemonitord; na twee jaar vindt een herijking plaats.

Een communicatieplan is onderdeel van de uitvoeringsprogramma's.

Bijlagen

1. Collegebesluit
2. Agenda Duurzaam Alkmaar.

Burgemeester en wethouders van Alkmaar,

mw. drs. A.M.C.G. Schouten, burgemeester

dhr. R.M. Reus, gemeentesecretaris

Collegevergadering: 21 februari 2023

RAADSBSLUIT

Nr.

De raad van de gemeente Alkmaar;

Gelet op

Het besluit van burgemeester en wethouders van 21 februari 2023

Het advies van de commissie Ruimte 4 april 2023

Besluit

1. Het beleid en uitvoering van de ambities op het gebied van duurzaamheid een impuls te geven;
2. Daartoe de Agenda Duurzaam Alkmaar vast te stellen.

De raad van Alkmaar, 20 april 2023

mw. drs. A.M.C.G. Schouten, burgemeester

mw. mr. V.H. Hornstra, griffier